

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

โครงการโรงเรียนเครือข่ายการเรียนรู้

โครงการเครือข่ายกับการพัฒนาบุคลากร

โครงการโรงเรียนเครือข่ายปฏิรูปการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยพัฒนาแบบมีส่วนร่วมในเขตพื้นที่เป็นโครงการของคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏ ในปีการศึกษา 2542 ที่มีความมุ่งหวังที่จะพัฒนาศักยภาพโรงเรียนระดับประถมศึกษาในพื้นที่ที่สามารถปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1 ความเป็นมา

บทบาทของคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏมีหน้าที่หลักอยู่ 2 ประการคือ การผลิตและการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในบทบาทของการพัฒนาครูฯ นั้น ทางคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาครูซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการประสานงานทำงานร่วมกันกับครูและบุคลากรในพื้นที่ที่รับผิดชอบ คือ จังหวัดปทุมธานี ปราชินบุรี และสระแก้ว มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2541 สามารถสรุปเฉพาะส่วนที่สอดคล้องกับการดำเนินงานตามโครงการของคณะครุศาสตร์ ปี 2544 ดังนี้

ปี 2541 คณะครุศาสตร์ได้ดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของครูที่เลี้ยงเพื่อเป็นแบบอย่าง มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของครูในจังหวัดปทุมธานี และทำการขยายผลไปยังเพื่อนครู จำนวนกลุ่มเป้าหมาย 46 คน โดยให้โรงเรียนดำเนินการคัดเลือกครูที่มีประสิทธิภาพในการสอน และมีความเต็มใจเข้าร่วมอบรมมาดำเนินการฝึกอบรมตลอดระยะเวลา 1 ปีการศึกษา (2541) ด้วยการสร้างความตระหนัก พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน การอบรมเชิงปฏิบัติการ การเรียนรู้ 5 ทฤษฎี การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และการประเมินผลตามสภาพจริง เมื่อเสร็จสิ้นจากการพัฒนาแล้วมีการนำเสนอผลงาน ด้วยการจัดประชุมวิชาการและการจัดนิทรรศการ ผลที่เกิดขึ้นกับครูคือครูกลุ่มนี้ได้รับการคัดเลือกเป็นครูต้นแบบของสทศ.จำนวน 1 คน และที่เหลือได้เป็นทั้งครูเครือข่ายและครูแกนนำ ซึ่งสามารถขยายผลไปยังครูได้อย่างกว้างขวาง จึงทำให้เกิดโครงการต่อเนื่องในปี 2542

ปี 2542 คณะครุศาสตร์ได้ดำเนินการโครงการนี้อย่างต่อเนื่องโดยใช้ชื่อโครงการว่า โครงการพัฒนาครูเครือข่ายของจังหวัดปทุมธานี ปราชินบุรี และสระแก้ว สรุปผลการดำเนินงานได้ดังต่อไปนี้

จังหวัดปทุมธานี มีครูเข้ารับการอบรมจำนวน 179 คน โดยร่วมมือกับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี คัดเลือกครูเครือข่ายโรงเรียนละ 1 คน มาทำการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การเรียนรู้คามแนวคิด 5 ทฤษฎี หลักสูตร 4 วัน แบ่งผู้เข้ารับการอบรมเป็น 3 รุ่น ๆ ละ 65 คน

จังหวัดปราจีนบุรี มีครูเข้าอบรมจำนวน 65 คน โดยร่วมมือกับสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดปราจีนบุรี ทำการคัดเลือกครูแกนนำระดับจังหวัดเข้ารับการฝึกอบรม

จังหวัดสระแก้ว มีครูเข้าอบรมจำนวน 65 คน โดยร่วมมือกับสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดสระแก้ว ได้คัดเลือกครูแกนนำจำนวน 40 คน และทดลองใช้วิธีการพัฒนาการเรียนการสอนให้
กับครูและผู้บริหารทั้งโรงเรียนจำนวน 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนวังทองกับโรงเรียนองค์การ
อุตสาหกรรมป่าไม้ 6 อ.วังน้ำเย็น จ.สระแก้ว จำนวน 20 คน

ปี 2543 เป็นปีที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาครู คณะครุศาสตร์ ได้ทดลองพัฒนาการเรียนการสอน
ครูทั้งโรงเรียน โดยใช้กระบวนการของการร่วมคิดร่วมทำ ทั้งระบบทั้งผู้บริหาร บุคลากรทางการ
ศึกษา และครูผู้สอน จากการทำงานร่วมกันระหว่างโรงเรียน คณะครุศาสตร์และชุมชนทำให้ค้นพบว่า
โรงเรียนที่มีศักยภาพในการปฏิรูปการเรียนรู้หรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนได้อย่างรวดเร็วมี
จำนวนทั้งสิ้น 52 โรงเรียน

จากการดำเนินการโครงการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของครูในเขตพื้นที่มาอย่าง
ต่อเนื่องนั้น ทำให้ได้ข้อสรุปว่าพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนหรือการปฏิรูปการเรียนรู้ของครู
ในโรงเรียนจะได้ผลดีมีคุณภาพนั้น แนวทางการพัฒนาที่ดีที่สุดคือการปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งระบบ
โรงเรียน คือ การจัดดำเนินโครงการ โครงเรียนเครือข่ายเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย
พัฒนาแบบมีส่วนร่วม

2 หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 เป็นหมวดที่กล่าวถึงแนวทางการจัด
การศึกษา ซึ่งมีสาระสำคัญในการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการเรียนรู้ จากเดิมที่เน้นการถ่ายทอดการท่อง
จำ การทำตาม ที่เน้นครูเป็นศูนย์กลางไปสู่หลักที่ว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้
และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน และปลูกฝัง
ให้รู้จักคิดวิเคราะห์ และรู้จักแสวงหาองค์ความรู้ด้วยตนเอง และการใฝ่รู้ รักการเรียนรู้ตลอดชีวิต
หน่วยงานที่จะผลักดันให้การปฏิรูปการเรียนรู้ประสบความสำเร็จตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้คือโรงเรียนหรือสถานศึกษานั้นเอง ซึ่งบทบาทของโรงเรียนหรือ
สถานศึกษานี้จะต้องให้การสนับสนุนแก่บุคลากรของโรงเรียน ทั้งผู้บริหารและครู ผู้สอนได้ศึกษา
ทำความเข้าใจในสาระของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการเรียนรู้และ
นำไปสู่การปฏิบัติได้อย่าง ชัดเจนและถูกต้อง การบริหารและการจัดการ เช่นการจัดสภาพแวดล้อม
ในโรงเรียนให้เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด ตลอดจนการเปิดโอกาสให้พ่อแม่
ผู้ปกครอง ครอบครัวยุ ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เป็นต้น

ดังนั้นศูนย์ศึกษาการพัฒนาครู คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลัยสงฆ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ ร่วมกับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี สระแก้ว ปราจีนบุรี จัดให้มีการดำเนินโครงการโรงเรียนเครือข่ายปฏิรูปการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยพัฒนาแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในจังหวัดดังกล่าวขึ้น โดยคาดหวังว่าโรงเรียนหรือสถานศึกษาดังกล่าวจะได้ดำเนินการปฏิรูปการเรียนรู้ให้สอดคล้องตามเจตนารมณ์ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3 วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนเครือข่ายได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542
2. เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีความรู้ มีทักษะกระบวนการในการปฏิบัติและคุณธรรมจริยธรรม
3. เพื่อพัฒนาโรงเรียนเครือข่ายให้เป็นโรงเรียนผู้นำในการปฏิรูปการเรียนรู้ให้แก่โรงเรียนอื่น ๆ ในกลุ่มโรงเรียนเดียวกัน
4. เพื่อเป็นการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านการพัฒนาการเรียนรู้เพื่อพร้อมรับการประเมินจากภายนอก

4 คุณสมบัติของโรงเรียนเครือข่ายที่เข้าร่วมโครงการ

โรงเรียนเครือข่ายเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ ได้แก่โรงเรียนที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของคณะครุศาสตร์ราชภัฏ ทั้งในระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา ที่มีความสนใจที่จะร่วมปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียน โดยมีครูในโรงเรียนที่มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีผู้บริหารโรงเรียนที่มีศักยภาพ สนใจและกำลังปฏิบัติอยู่ในเรื่องการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยได้รับการพิจารณาจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ในประสิทธิภาพการบริหารงานบุคลากรในการส่งเสริมการปฏิบัติงานหลักที่สำคัญ 6 ด้าน ของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยคัดเลือกกลุ่มโรงเรียนละ 1-2 โรงเรียน ซึ่งโรงเรียนเครือข่ายที่ได้รับคัดเลือกและยินดีเข้าร่วมปฏิรูปการเรียนรู้จะทำงานร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสานติดต่อการทำงานร่วมกันโดยตลอดกับศูนย์ศึกษาการพัฒนาครู คณะครุศาสตร์ราชภัฏ โดยความร่วมมือจากหน่วยงานต้นสังกัด

5 ลักษณะของการพัฒนาโรงเรียนเครือข่าย

เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนของโรงเรียนเครือข่ายที่เข้าร่วมโครงการ ดังนั้นกระบวนการในการดำเนินงานโครงการจึงใช้ กระบวนการวิจัยพัฒนาแบบมีส่วนร่วม กล่าวคือ เพื่อให้โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการเกิดการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมทำ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยอาศัยความร่วมมือกันของคณะครูผู้บริหารโรงเรียน บุคลากร หัวหน้าหน่วยงาน ศึกษานิเทศก์ และคณาจารย์จากศูนย์ศึกษาการพัฒนาครู คณะครูศาสตร์สถาบันราชภัฏ ซึ่งการพัฒนางานในลักษณะนี้จะเป็นจุดเด่นที่ทำให้ครูและผู้บริหารได้ทำงานร่วมกันที่เป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนางานด้วยตนเอง พึ่งตนเองเป็นหลักของการพัฒนาโดยมีการบันทึกร่องรอยการดำเนินงานของโรงเรียนและของครูทุกคนเอาไว้ด้วยซึ่งจะนำไปสู่ความเข้มแข็งของการพัฒนาที่ยั่งยืนของโรงเรียนในที่สุด

6 ยุทธศาสตร์ที่นำไปสู่การปฏิบัติเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของโรงเรียนเครือข่าย

เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนที่เป็นเครือข่ายเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาในการเรียนรู้ต่อไป (School - Based Learning) โดยมีการดำเนินการในประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. พัฒนาระบบข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การจัดทำธรรมนูญของโรงเรียน
3. จัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยมีจุดเน้นที่สวนพฤกษศาสตร์ในโรงเรียนและการบูรณาการการเรียนการสอนตามโครงการ
4. ชุมชนมีส่วนร่วม โดยพ่อแม่ผู้ปกครองคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้นำชุมชน
5. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. การพัฒนาบุคลากรเพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพ

7 แนวทางการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาครู คณะครูศาสตร์

1. นำร่างโครงการให้ครูผู้สอนพิจารณาความเป็นไปได้ของโครงการ
2. นำร่างโครงการให้ชมรมผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาโครงการความเป็นไปได้ของโครงการและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม
3. นำร่างโครงการให้ชมรมครูเครือข่ายปฏิบัติการเรียนรู้พิจารณาในสาระของการพัฒนา
4. นำเสนอโครงการต่อผู้บริหารของสถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลัย

5. นำเสนอโครงการต่อผู้บริหารของหน่วยงานต้นสังกัด และส่งโรงเรียนเข้าร่วมโครงการ
6. ประชุมปฐมนิเทศผู้บริหาร โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการและศึกษานิเทศก์
7. ร่วมวางแผน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนา และให้คำปรึกษา ตรวจสอบและพัฒนาปรับปรุงตนเอง (PDCA) อันเป็นการดำเนินงานร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับศูนย์ศึกษาการพัฒนาครู
8. ทุกขั้นตอนของการปรับเปลี่ยนหรือมีการพัฒนาเกิดขึ้นจะมีการบันทึกร่องรอยการดำเนินงานของตนเองทั้งครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียน
9. นำเสนอผลงานของนักเรียน ความก้าวหน้าในการพัฒนาของครูผู้สอน และภาพรวมผลงานของโรงเรียนด้วยการจัดประชุมนำเสนอผลงานทางวิชาการ นิทรรศการทางวิชาการ ร่วมกันประเมิน
10. ประกาศเกียรติคุณยกย่องผลงาน

8. ภารกิจของโรงเรียนเครือข่ายเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้

โรงเรียนเครือข่ายเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้เป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุดนั่นคือผู้สอนได้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในความสนใจ ความถนัดและความต้องการโดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง คิด ปฏิบัติมีการแก้ปัญหา การจัดการ จนเกิดการเรียนรู้ที่เป็นทักษะกระบวนการทำให้ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีนิสัยในการเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุขไปตลอดชีวิต ซึ่งโรงเรียนเครือข่ายมีการรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อการประเมินคุณภาพของโรงเรียนที่เป็นส่วนสำคัญของการบริหารโรงเรียน นอกจากนี้โรงเรียนเครือข่ายนี้ควรเปิดโอกาสให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนจนเป็นโรงเรียนที่สามารถขยายเครือข่ายให้กับโรงเรียนอื่น ๆ ที่มีความสนใจที่จะปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียนโดยมีภารกิจ ดังนี้

1. สร้างความตระหนักและความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด ใ้บุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียน พ่อแม่ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา ด้วยการจัดประชุมชี้แจงของโรงเรียนโดยความร่วมมือของศูนย์ศึกษาการพัฒนาครู คณะครุศาสตร์สถาบันราชภัฏ
2. ศึกษาสภาพเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนของแต่ละคนระบบข้อมูลของนักเรียน ธรรมเนียมของโรงเรียน บรรดาหลักสูตรสื่อการสอนที่ใช้อ่ต่อการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

3. จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการสร้างทีมงานของโรงเรียนซึ่งประกอบไปด้วยผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอน

4. ครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนร่วมกันวางแผนและดำเนินการพัฒนาตนเอง ดังนี้

4.1. โรงเรียนได้ปฏิบัติในเรื่องระบบข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลธรรมดาของโรงเรียน บรรยายคำสั่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และการประสานร่วมมือกันของพ่อ แม่ ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้นำชุมชน

4.2 ครูผู้สอนได้ปฏิบัติด้วยการศึกษาและพัฒนาในเรื่องของการรู้จักเด็กเป็นรายบุคคล การวิเคราะห์หลักสูตร หลักสูตรท้องถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่น การทำแผนการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การประเมินผลการเรียนรู้และการวิจัยในชั้นเรียน

ในชั้นเรียนนี้ให้ครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนจะต้องจัดระบบของการทำงานให้เป็นขั้นตอนคือ (PDCA) และมีการรวบรวมอย่างมีระบบเพื่อสะดวกต่อการตรวจสอบ

1. นำเอาความรู้ ความเข้าใจที่ได้จากการศึกษามาทำการวางแผน กำหนดว่าจะทำอะไรบ้าง ทำเมื่อไร ทำอย่างไร (Plan)

2. นำแผนที่ได้กำหนดนั้นมาปฏิบัติ ปฏิบัติตามแผน (Do)

3. มีการตรวจสอบอยู่เสมอ (Check)

4. พัฒนาปรับปรุง ดำเนินการให้เหมาะสม (Act)

5. ตรวจสอบและประเมินความก้าวหน้าในส่วนต่างๆ

6. สรุปและนำเสนอผลงาน

7. ขยายผลงานให้กับโรงเรียนเครือข่าย

เงินงบประมาณ แหล่งงบประมาณดำเนินการ ได้แก่

1. การสนับสนุนจากสถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาเขต

2. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาครู คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาเขต

3. หน่วยงานต้นสังกัด

4. โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ

9 ผู้รับผิดชอบโครงการ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาครู คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาเขต สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ปราชินบุรี สระแก้ว และจังหวัดนครนายก และโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ

10 การติดตามประเมินผล

1. วิเคราะห์แผนและตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน
2. ประเมินผลในแต่ละกิจกรรมโดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์
3. สัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องในระดับต่าง ๆ
4. วิเคราะห์เอกสารรายงานผลการปฏิบัติแต่ละกิจกรรม

11 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

โรงเรียนเครือข่ายเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้จากอำเภอต่างๆ ที่เข้าร่วมโครงการ สามารถปฏิรูปการเรียนรู้ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น และเกิดผลที่ดีเกิดขึ้นแก่ตัวนักเรียน ทั้งในด้านความรู้ กระบวนการและคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนโรงเรียนเหล่านั้นสามารถขยายผลด้วยการเอื้อเพื่อเกื้อกูลกับโรงเรียนภายในอำเภอของตนเอง

โรงเรียนที่ได้รับคัดเลือกเข้าโครงการโรงเรียนเครือข่ายของสถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยา ลงกรณ์ จึงต้องเป็นโรงเรียนที่มีกระบวนการในการส่งเสริมงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เรียนรู้อย่างมีความสุข สนุกกับการเล่น นำไปสู่อนาคตที่สดใส ซึ่งการประสบความสำเร็จในผลผลิตนี้สะท้อนให้เห็นประสิทธิภาพของครูผู้สอน โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียนที่สามารถกระตุ้นให้ครูปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนได้ในเปอร์เซ็นต์ที่สูงและมีประสิทธิภาพ

ภาคผนวก ข

สำเนาหนังสือขอเรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์โรงเรียนในสังกัดตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือ

ที่ ศธ 1527.15 / 426

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ถนนโรจนะ ตำบลประจักษ์

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13000

27 เมษายน 2545

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ถนอมศักดิ์เศรษฐศาสตร์ สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาเขต

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำขอวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายนิโรธ จันจิตต์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
การบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “การเปรียบเทียบวิธีการพัฒนาครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด
ปทุมธานี” โดยคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ ดร.กิริติ ศรีวิเชียร และ รศ.ดร.โกศล มีคุณ
ในฐานะที่ท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ด้านนี้ บัณฑิตวิทยาลัยจึงขอเรียนเชิญ
ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ และขอความอนุเคราะห์ในการตรวจเครื่องมือการวิจัยตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและ
ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชา ทรวงแสง)

ถนอมบัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-3532-2076-9 ต่อ 2722

โทรสาร 0-3532-2083

ที่ ศช 1527.15 / 430

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ถนนโรจนะ ตำบลประจักษ์

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13000

29 เมษายน 2545

เรื่อง ขอกวามอนุเคราะห์เก็บแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ชุด

ด้วย นายนิโรธ จัปจิตต์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
การบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “การเปรียบเทียบวิธีการพัฒนาครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด
ปทุมธานี” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ ดร.กิริติ ศรีวิเชียร และ รศ.ดร.โกศล มีคุณ
บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จึงเรียนมาเพื่อขอความร่วมมือจาก
บุคลากรในโรงเรียนตอบแบบสอบถาม สำหรับเป็นข้อมูลทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชา ทรวงแสง)

กณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-3532 2076-9 ต่อ 2722

โทรสาร 0-3532 2083

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือ

1. อาจารย์วิศาล เครือคล้าย คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาตงกรณ
2. นายวัฒนชัย จันทร์วินกุล นักวิชาการ 6
สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ/คณะผู้ประเมินภายนอก
3. นายสมศักดิ์ นิลนพคุณ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอเมืองปทุมธานี
4. นายสมมาตร ชิดญาติ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี
5. นายมานพ คุ่มโหมด อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบึงเขาย้อน จังหวัดปทุมธานี

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

คุณภาพของแบบสอบถาม

- ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถาม
- ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง

การเปรียบเทียบวิธีการพัฒนาครูผู้สอนในโรงเรียนที่ได้รับคัดเลือกและไม่ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียน
เครือข่ายการเรียนรู้สังกัดสำนักงานการศึกษา
จังหวัดปทุมธานี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยประกอบวิทยานิพนธ์ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 ลักษณะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
2. ผู้วิจัยจะนำคำตอบของท่านไปใช้ในการวิจัย และเก็บไว้เป็นความลับ จึงไม่มีผล
ให้ท่านได้รับความเสียหายแต่อย่างใด จึงขอความกรุณาตอบแบบสอบถามทั้ง 2 ตอน
ให้ครบทุกข้อ หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่าน จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หรือเติมข้อความตามสภาพความเป็นจริงในช่องว่างที่เว้นไว้ให้

1. ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

- ☐ ครูใหญ่ ☐ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ☐ อาจารย์ใหญ่
☐ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ โรงเรียน ☐ ผู้อำนวยการ โรงเรียน

2. สถานภาพของโรงเรียน

- ☐ ได้รับคัดเลือกโรงเรียนเครือข่ายการเรียนรู้ ในปีการศึกษา 2544
☐ ไม่ได้ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนเครือข่ายการเรียนรู้ ในปีการศึกษา 2544

ตอนที่ 2 แบบสอบถามลักษณะการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามลักษณะการบริหารงานที่ตรงหรือใกล้เคียงกับการปฏิบัติงานของท่าน โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- มาก หมายถึงปฏิบัติมากหรือสม่ำเสมอ
ปานกลาง หมายถึงปฏิบัติปานกลางหรือบางครั้ง
น้อย หมายถึงปฏิบัติเล็กน้อยหรือนาน ๆ ครั้ง

ข้อที่	ลักษณะการบริหารงาน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ด้านการสนับสนุนการเรียนการสอน จัดให้มีคู่มือการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียน เพื่อให้ครู ได้ถือปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน					
2	กำกับ ดูแล ให้ครูเตรียมการสอน และทำแผน การสอน/บันทึกการสอนเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ					
3	ดำเนินการนิเทศภายใน โดยการเยี่ยมชั้นเรียน ปรึกษาหารือและให้คำปรึกษา					

ข้อที่	ลักษณะการบริหารงาน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4	จัดให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนงานด้านวิชาการที่เกี่ยวกับหลักสูตรและการบริหารหลักสูตรหรือการดำเนินการในรูปคณะกรรมการบริหารงานวิชาการ					
5	ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูเสนอแนะแนวทางการเขียนบทความทางวิชาการ และค้นคว้าทดลองเรื่องสื่อการสอนอย่างกว้างขวาง					
6	จัดให้มีการปฐมนิเทศ หรือ การประชุมชี้แจงเกี่ยวกับนโยบายและแผนงานให้ครูถือปฏิบัติ					
7	สนับสนุนให้ครูได้แสดงผลงาน จัดนิทรรศการสื่อการสอน หรือ ประกวดกิจกรรมทางวิชาการ					
8	ส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาค้นคว้าโดยใช้เวลาราชการ ใช้เวลาบางส่วนหรือใช้เวลานอกราชการ					
9	จัดทำข่าวสาร วารสาร แจกหรือประชาสัมพันธ์ให้กับครูได้รับทราบความเคลื่อนไหวทางวิชาการได้รวดเร็วและทั่วถึง					
10	จัดอบรม สัมมนา หรือ สาธิตการสอนแนวปฏิรูปแก่ครู					
11	จัดให้ครูได้ประชุมปรึกษางาน โดยจัดเป็นกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น เพื่อวางแผนหรือแก้ปัญหาทางวิชาการ					
12	ให้ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง และผู้ร่วมงานโดยเปิดเผย					

ข้อที่	ลักษณะการบริหารงาน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4	จัดให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนงานด้านวิชาการที่เกี่ยวกับหลักสูตรและการบริหารหลักสูตรหรือการดำเนินการในรูปคณะกรรมการบริหารงานวิชาการ					
5	ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูเสนอแนะแนวความคิดเขียนบทความทางวิชาการ และค้นคว้าทดลองเรื่องสื่อการสอนอย่างกว้างขวาง					
6	จัดให้มีการปฐมนิเทศ หรือ การประชุมชี้แจงเกี่ยวกับนโยบายและแผนงานให้ครูถือปฏิบัติ					
7	สนับสนุนให้ครูได้แสดงผลงาน จัดนิทรรศการสื่อการสอน หรือ ประกวดกิจกรรมทางวิชาการ					
8	ส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาต่อโดยใช้เวลาราชการ ใช้เวลาบางส่วนหรือใช้เวลานอกราชการ					
9	จัดทำข่าวสาร วารสาร แจกหรือประชาสัมพันธ์ให้กับครูได้รับทราบความเคลื่อนไหวทางวิชาการได้รวดเร็วและทั่วถึง					
10	จัดอบรม สัมมนา หรือ สาธิตการสอนแนวปฏิรูปแก่ครู					
11	จัดให้ครูได้ประชุมปรึกษางาน โดยจัดเป็นกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น เพื่อวางแผนหรือแก้ปัญหาทางวิชาการ					
12	ให้ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง และผู้ร่วมงานโดยเปิดเผย					

ข้อที่	ลักษณะการบริหารงาน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตร จัดให้มีเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตร คู่มือครู แผนการสอนไว้ศึกษา					
2	จัดอบรม สัมมนา บรรยาย หรือชี้แจงให้ครูได้ รับทราบเกี่ยวกับหลักสูตรพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)					
3	พัฒนาทักษะ ประสพการณ์แก่ครู ในการนำไป ใช้ฝึกให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการ วางแผนการสอนร่วมกับครู					
4	จัดให้ครูได้รับความรู้เกี่ยวกับการจัดทำเอกสาร การสอน					
5	จัดให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาตามลำดับชั้น การสอนในเนื้อหาวิชาได้เหมาะสม โดยเฉพาะ เนื้อหาวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์ที่ตนไม่ถนัด แต่จำเป็นต้องสอน					
6	จัดให้ครูได้ศึกษาคู่มือครู แผนการสอนอย่าง ละเอียดก่อนทำบันทึกการสอน					
7	จัดให้ครูได้รับความรู้เกี่ยวกับการบูรณาการ					
8	ให้ครูได้รับความรู้ในการจัดสภาพแวดล้อมให้ เอื้อต่อหลักสูตร					
9	ให้ครูได้รับความรู้ในการจัดเตรียมแหล่ง วิทยาการท้องถิ่นให้เหมาะสม					
10	ให้ครูได้รับความรู้เกี่ยวกับการเตรียมการสอน และจัดทำบันทึกการสอน					
1	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จัดให้ครูได้รับความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาการเรียน รู้ที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					

ข้อที่	ลักษณะการบริหารงาน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2	จัดให้ครูได้มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง					
3	จัดให้ครูได้มีทักษะการสอนโดยยึดหุ้่นเนื้อหาวิชาให้เข้ากับธรรมชาติแวดล้อม เหตุการณ์ ความเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพท้องถิ่น					
4	จัดให้มีความรู้เกี่ยวกับการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนทุกกลุ่มประสบการณ์					
5	จัดให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับการสอนให้นักเรียนมีความรู้และทักษะพื้นฐานในการทำงาน มีนิสัยรักการทำงาน และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ โดยการเน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริงในทุกเรื่อง					
6	ให้ครูมีทักษะในการสอนโดยสอดคล้องตามหลักสตรกำหนด เช่น ความภูมิใจในความเป็นคนไทย มีวินัย ไม่เห็นแก่ตัว เป็นต้น					
7	จัดให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรได้อย่างเพียงพอและเหมาะสม					
8	ให้ครูได้ติดตามช่วยเหลือ และแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนทุกคนอย่างต่อเนื่อง					
9	ให้ครูได้รับความรู้และมีทักษะในการใช้นวัตกรรมการสอนรูปแบบต่างๆ เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอน					
10	ให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลายเหมาะสมกับธรรมชาติและสนองความต้องการของผู้เรียน					

ข้อที่	ลักษณะการบริหารงาน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
11	ให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาหาความรู้แสวงหาคำตอบและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง					
12	ให้ครูได้นำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและสื่อที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน					
13	ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้พัฒนาสุนทรียภาพอย่างครบถ้วนทั้งด้านดนตรี ศิลปะและกีฬา					
14	สร้างบรรยากาศความเป็นประชาธิปไตยในการทำงาน รับผิดชอบงานร่วมกัน					
15	จัดให้ครูได้รับความรู้และมีทักษะเกี่ยวกับวิธีการสอนซ่อมเสริมให้แก่นักเรียนที่เรียนอ่อนเรียนช้า และเรียนเก่ง					
16	ให้ครูมีทักษะในการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาการเรียน และปัญหาส่วนตัวของนักเรียนที่ทำให้ให้นักเรียนมีความบกพร่องในการเรียน					
1	ด้านสื่อการสอนและอุปกรณ์การสอน จัดให้ครูได้รับความรู้และทักษะในการผลิต การใช้ การบำรุงรักษาสื่อการสอนและอุปกรณ์การสอนแต่ละประเภท					
2	ให้ครูได้มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการเลือกใช้สื่อการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหาบทเรียนและท้องถิ่น					
3	ส่งเสริม สนับสนุน วัสดุอุปกรณ์สำหรับให้ครูจัดห้องหรือบรรยากาศ ที่เอื้อต่อการเรียนการสอน					

ข้อที่	ลักษณะการบริหารงาน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4	ส่งเสริมให้ครูใช้วัสดุในห้องเรียน ภูมิปัญญาในห้องเรียน ธรรมชาติแวดล้อมเป็นสื่อในการเรียนการสอน					
1	ด้านการวัดผลและการประเมินผล จัดให้ครูได้มีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง					
2	จัดให้ครูได้มีความรู้ในการสร้างเครื่องมือวัดผล การเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้					
3	จัดให้ครูได้มีความรู้ในการจัดทำข้อทดสอบ หรือเกณฑ์การประเมินผลงานนักเรียน					
4	ให้ครูได้มีความรู้วิธีการประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนหรือเพื่อพัฒนาการสอนของตนเอง					
5	จัดให้ครูมีความรู้ในการกรอกแบบฟอร์มในการ วัดผลประเมินผล เช่น ป.02 ป.02-2 เป็นต้น					
6	ส่งเสริมให้ครูมีกระบวนการประเมินพัฒนาการ ทางการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยมีหลักฐาน สามารถตรวจสอบได้					
1	ด้านการนิเทศการศึกษา จัดให้มีการนิเทศภายในเกี่ยวกับด้านวิชาการ โดยผู้บริหารอย่างสม่ำเสมอ					
2	จัดให้มีการสังเกตการสอน การเขียนชั้นเรียน โดยผู้บริหารโรงเรียน หรือครูผู้สอนด้วยกัน					
3	จัดให้มีการเสนอข้อวิจารณ์ด้านการเรียนการสอน โดยจัดพิมพ์เป็นเอกสารเผยแพร่ครูผู้สอน					

ข้อที่	ลักษณะการบริหารงาน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4	จัดให้มีป้ายนิเทศ แผนภูมิ เพื่อเผยแพร่ความรู้แก่ครูผู้สอน					
5	จัดให้มีการนิเทศจากบุคคลภายนอก เช่น ศึกษา นิเทศก์ในระดับต่าง ๆ เช่น สำนักงานการ ประถมศึกษาอำเภอ					
6	เชิญ/ศึกษาดูงานผู้ประสบความสำเร็จในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนแนวปฏิรูปมาสาธิต การเรียนการสอน					

ตาราง แสดงการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถาม

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
ด้านสนับสนุนการเรียนการสอน		4	0.74
1	0.84	5	0.73
2	0.82	6	0.30
3	0.77	7	0.53
4	0.77	8	0.61
5	0.83	9	0.71
6	0.76	10	0.47
7	0.82	11	0.45
8	0.81	12	0.64
9	0.89	13	0.64
10	0.83	14	0.64
11	0.83	15	0.66
12	0.84	16	0.73
ด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตร		17	0.71
1	0.87	ด้านสื่อการสอนและอุปกรณ์การสอน	
2	0.88	1	0.56
3	0.86	2	0.67
4	0.91	3	0.68
5	0.93	4	0.69
6	0.88	5	0.75
7	0.90	ด้านการวัดผลและการประเมินผล	
8	0.92	1	0.81
9	0.92	2	0.57
10	0.89	3	0.62
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน		4	0.69
1	0.84	5	0.66
2	0.80	6	0.53
3	0.79		

ตาราง (ต่อ)

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	
	ด้านการนิเทศการศึกษา	
1	0.66	
2	0.78	
3	0.38	
4	0.45	
5	0.44	
6	0.59	

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability Coefficients) $\text{Alpha} = 0.98$

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-ชื่อสกุล	นายนิโรธ จัปจิตต์
วันเดือนปีเกิด	15 กรกฎาคม 2493
สถานที่เกิด	บ้านเลขที่ 11 หมู่ 1 ต.สวนพริกไทย อ.เมือง จ.ปทุมธานี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 57/44 หมู่ 2 ต.ลำผักกูด อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนชุมชนวัดเสด็จ ต.สวนพริกไทย อ.เมือง จ.ปทุมธานี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2510	ป.กศ. วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา
พ.ศ. 2512	ป.กศ.สูง วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
พ.ศ. 2520	กศ.บ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ(พิบูลโลก)
พ.ศ. 2545	ค.ม. (การบริหารการศึกษา) สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา